

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора Львівського державного
університету безпеки життєдіяльності

11.02.2019 № 1902

ПОЛОЖЕННЯ

про науково-дослідну лабораторію екологічної безпеки
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

1. Загальні положення

Дане Положення поширюється на діяльність науково-дослідної лабораторії екологічної безпеки (далі по тексті - НДЛ ЕБ) Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (далі по тексті - ЛДУБЖД), оцінюваної на відповідність її системи керування вимірюваннями вимогам СОУ 43.01-04725912-001.2016 «Порядок добровільного оцінювання системи керування вимірюваннями. Загальні вимоги та порядок проведення», що затверджений Наказом ДП «Львівстандартметрологія» від 21.03.2016 р. № 648.

1.1. Лабораторія є самостійним підрозділом в структурі ЛДУБЖД, яка діє на основі цього Положення та інших нормативних документів в галузі виконання випробувань та вимірювань, зазначених у формі 3 Паспорту лабораторії. Вона має свої штамп та печатку.

Штамп: прямокутник розмірами 56x20 мм з рядковими написами «Науково-дослідна лабораторія Львівського державного університету безпеки життєдіяльності № документа ___ від ___ 20__ р. Всього ___ арк ___ Підпис ___». Колір відбитка – фіолетовий.

Печатка: зовнішнє подвійне коло діаметром 34 мм; круговий напис «Львівський державний університет безпеки життєдіяльності», внутрішнє коло діаметром 30 мм; рядкові написи «НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ 08571340». Колір відбитка – фіолетовий.

1.2. Адреса НДЛ ЕБ: Україна, м. Львів, вул. Клепарівська, 35.

1.3. Лабораторія в своїй діяльності керується чинним законодавством України, Кодексом цивільного захисту України (№ 5403-VI від 02.10.2012 р.), Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (№ 222-VIII від 28.09.20017 р.), Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (№ 1314-VII від 02.08.2017 р.), Настановою з організації роботи дослідної лабораторії ГУ(У) ДСНС України, методичними рекомендаціями ДСНС України, Статутом ЛДУ БЖД, колективним договором, наказами і розпорядженнями ректора ЛДУБЖД та цим положенням.

1.4. Оплата робіт за вимірювання та випробування, що виконуються лабораторією, здійснюється замовником шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок ЛДУБЖД. Працівники лабораторії отримують заробітну платню згідно штатного розкладу.

1.5. Матеріально-технічне, юридичне та фінансове обслуговування лабораторії здійснюється структурними підрозділами ЛДУБЖД.

1.6. Лабораторія забезпечена приміщеннями для проведення вимірювань та випробувань, облікових та організаційних робіт, засобами вимірювальної техніки (ЗВТ), випробувальним обладнанням (ВО), допоміжним обладнанням, нормативними та методичними документами (НД), необхідними для виконання вимірювань відповідно до галузі вимірювальних можливостей.

1.7. Керівництво ЛДУБЖД не втручається у поточну діяльність лабораторії при виконанні робіт з вимірювань та випробувань.

1.8. Робочі місця в НДЛ ЕБ атестовані в установленому порядку.

1.9. Результати вимірювань та випробувань заносяться в відповідні журнали. За результатами оформляються протоколи. Протоколи затверджує завідувач НДЛ ЕБ, підпис якого завіряється печаткою лабораторії. Протоколи реєструються в журналі реєстрації протоколів і видаються під розпис замовнику.

2. Основні завдання

2.1. Проводити метрологічні роботи за напрямками, що виконуються лабораторією. Перелік закріплених за НДЛ ЕБ об'єктів випробувань та вимірювань, методик виконання вимірювань наведений у «Паспорті НДЛ ЕБ» (форма 5) та галузі вимірювальних можливостей. Галузь вимірювальних можливостей може бути розширена у встановленому порядку.

2.2. Проводити вимірювання та випробування згідно методів, які наведені в відповідних нормативних документах.

2.3. Забезпечувати реєстрацію та зберігання одержаних зразків продукції в умовах, що відповідають вимогам нормативних документів.

2.4. Дотримуватись правил, що визначають порядок одержання, зберігання, утилізації та повернення замовнику зразків продукції, що випробовуються.

3. Функції лабораторії

3.1 Функцією оціненої в «Системі керування вимірюваннями» лабораторії є проведення вимірювань та випробувань продукції відповідно до «Галузі вимірювальних можливостей», що визнана спеціальною комісією ДП «Держстандартметрологія».

3.2. Лабораторія проводить хіміко-аналітичний та екологічний контроль об'єктів довкілля, зокрема:

- проводить лабораторний контроль за станом забрудненості повітря в окремих приміщеннях та в населених пунктах в цілому;
- контролює склад промислових викидів в атмосферне повітря;
- контролює якість поверхневих, підземних та зворотних вод;
- здійснює оцінку впливу на навколишнє середовище (ОВНС);
- проводить лабораторний контроль за забрудненістю ґрунтів та відходів;
- використовує результати лабораторного контролю для оцінки екологічного стану навколишнього природного середовища регіону;

- здійснює загальний, кризовий та фоновий моніторинг навколишнього природного середовища;
- проводить оперативний виїзний контроль параметрів довкілля у місцях техногенних або природних катаклізмів;
- приймає участь у розслідуванні аварійних забруднень природних ресурсів та у підготовці матеріалів для нарахування коштів на покриття збитків, нанесених державі цими аваріями;
- освоює нові методи та методики, впроваджує в роботу нові засоби вимірювальної техніки та обладнання;
- організовує перевірку та метрологічну атестацію засобів вимірювальної техніки та атестацію випробувального обладнання;
- бере участь у розгляді проектів норм гранично-допустимих скидів та викидів забруднюючих речовин;
- активно веде пропаганду охорони і раціонального використання природних ресурсів у засобах масової інформації.

3.3. Крім того, лабораторія може брати участь у проведенні:

- арбітражних вимірювань;
- робіт, за результатами яких можуть застосовуватись санкції під час контролю параметрів навколишнього природного середовища;
- робіт із перевірки діяльності інших оцінених лабораторій.

4. Права та обов'язки

НДЛ ЕБ в особі завідувача лабораторії та інших посадових осіб, відповідно до посадових інструкцій, має права та виконує покладені на нього обов'язки:

4.1. Права, обумовлені функціями НДЛ ЕБ:

4.1.1. Виконувати вимірювання у сфері поширення державного метрологічного нагляду відповідно до галузі вимірювальних можливостей.

4.1.2. Визначати обсяг робіт, необхідний для проведення випробувань чи вимірювань.

4.1.3. Проводити облік виконаних робіт і матеріальних ресурсів, витрачених на проведення робіт.

4.1.4. Посилатися на факт оцінювання НДЛ ЕБ в документах, що видаються замовнику.

4.1.5. Надавати в рамках, визначених свідоцтвом про оцінювання, пояснення, консультації, з питань випробувань та вимірювань якості продукції.

4.1.6. Одержувати від замовника необхідну інформацію для більш якісного виконання поставлених завдань.

4.1.7. Приймати участь в інформаційному обміні з іншими лабораторіями, що працюють у тому ж напрямку і в тій же технічній галузі, що дозволить поліпшити якість проведення випробувань та вимірювань.

4.1.8. Заявляти про свою діяльність в засобах масової інформації.

4.1.9. З дозволу керівництва брати участь у семінарах, навчаннях за фахом.

4.1.10. Брати участь у проведенні арбітражного аналізу та робіт по перевірці діяльності інших оцінених лабораторій.

4.1.11. Видавати протоколи вимірювань та випробувань.

4.1.12. Доводити до відома керівництва підприємства про випадки невідповідності продукції вимогам чинних НД.

4.1.13. Використовувати повірені ЗВТ та атестоване ВО других підприємств та організацій на основі договорів.

4.1.14. Забезпечувати постійну відповідність вимогам, установленим до виконання вимірювань у сфері поширення державного метрологічного нагляду.

4.1.15. Заявляти про виконання тільки тих робіт, які зазначені в галузі вимірювальних можливостей;

4.1.16. Припиняти виконання робіт у галузі вимірювальних можливостей після закінчення терміну дії свідоцтва про оцінювання.

4.1.17. Негайно інформувати орган з оцінювання про будь-які обставини, які заважають виконанню робіт у галузі вимірювальних можливостей.

4.1.18. Забезпечувати облік і оперативний розгляд скарг заявників метрологічних робіт.

4.2. **Обов'язки**, обумовлені функціями НДЛ ЕБ:

4.2.1. НДЛ ЕБ повинна бути забезпечена ВО, ЗВТ, НД і кваліфікованим персоналом, необхідним для правильного проведення випробувань і вимірювань, відповідно до заявленої галузі вимірювальних можливостей.

4.2.2. Своєчасно складати перелік ЗВТ та узгоджувати його з територіальними органами Держспоживстандарту України.

4.2.3. Забезпечувати своєчасну повірку та атестацію ЗВТ та ВО.

4.2.4. Слідкувати за станом обладнання, що закріплене за НДЛ ЕБ, та впроваджувати відповідні дії з метою забезпечення працездатності обладнання та достовірності результатів вимірювань.

4.2.5. НДЛ ЕБ повинна забезпечувати постійне навчання і підвищення кваліфікації свого персоналу.

4.2.6. Вивчати актуальну інформацію щодо нової нормативної документації, ЗВТ, ВО та методик виконання вимірювань з метою підвищення ефективності роботи НДЛ ЕБ.

4.2.7. Складати заявки на нові НД, ЗВТ та ВО.

4.2.8. Проводити періодичний аналіз результатів вимірювань та випробувань, формувати висновки та впроваджувати заходи, що сприятимуть підвищенню якості робіт НДЛ ЕБ.

4.2.9. Приміщення для проведення випробувань, вимірювань повинні бути оснащені необхідним устаткуванням і джерелами енергій і відповідати вимогам, що встановлюються до умов проведення випробувань.

4.2.10. НДЛ ЕБ повинна застосовувати методи і процедури, встановлені НД, відповідно до яких проводяться випробування. Ці документи повинні бути в розпорядженні спеціалістів, відповідальних за проведення випробувань.

4.2.11. Система позначення зразків, призначених для випробувань або вимірювань, повинна виключати виникнення плутанини при визначенні зразків, а також результатів

проведених випробувань. Повинні бути встановлені чіткі правила, відповідно до яких проводиться отримання, зберігання, передача і вилучення зразків, не приймати на випробування продукцію, яку неможливо ідентифікувати належним чином. Відомості про процедуру роботи зі зразками наведені у «Настанові з якості НДЛ ЕБ».

4.2.12. НДЛ ЕБ повинна мати систему реєстрації результатів випробувань. Журнали реєстрацій кожного випробування повинні включати необхідний об'єм інформації, що дозволяє якісно зробити повторні випробування. Реєстрація повинна включати дані про персонал, який проводить роботи. Всі журнали повинні зберігатися в належному місці з дотриманням вимог конфіденційності, якщо законом не встановлені інші вимоги. Відомості про систему реєстрації результатів випробувань, вимірювань НДЛ ЕБ містяться в «Настанові з якості НДЛ ЕБ».

4.2.13. Припиняти випробування в разі виявлення невідповідності за будь-якими показниками.

4.2.14. Видавати протоколи випробувань та вимірювань замовнику.

4.2.15. НДЛ ЕБ повинна забезпечувати конфіденційність інформації щодо вимірювань та випробувань.

5. Взаємодія з іншими структурними підрозділами

5.1. НДЛ ЕБ повинна сприяти органу з оцінювання системи виконання вимірювань (ДП «Львівстандартметрологія») і його представникам при проведенні інспекційного контролю. Це сприяння включає:

- 5.1.1. надання представнику органу з оцінювання лабораторій можливості доступу у відповідні приміщення НДЛ ЕБ для спостереження за ходом проведення робіт;
- 5.1.2. проведення контрольних випробувань, що дозволяє органу з оцінювання перевірити придатність НДЛ ЕБ до проведення випробувань;
- 5.1.3. участь у відповідній програмі перевірок лабораторій на якість проведення робіт в галузі вимірювальних можливостей або міжлабораторних порівняльних випробувань, що можуть бути організовані органом з оцінювання;
- 5.1.4. надання органу з оцінювання можливості ознайомлення з результатами своїх внутрішніх перевірок на якість проведення робіт;
- 5.1.5. метрологічний нагляд за додержанням правил проведення вимірювань та випробувань здійснює територіальний центр стандартизації, метрології та сертифікації.

5.2. НДЛ ЕБ виконує випробування та вимірювання продукції згідно заявок підрозділів і відділів Головного управління чи сторонніх замовників.

5.3. Результати вимірювань та випробувань заносяться в відповідні журнали. За результатами оформляються протоколи. Протоколи затверджує керівник НДЛ ЕБ, підпис якого завіряється печаткою лабораторії. Протоколи реєструються в журналі реєстрації протоколів і видаються під розпис відповідним підрозділам чи сторонньому замовнику.

6. Організація роботи

6.1. НДЛ ЕБ є окремим структурним підрозділом Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, який підпорядковується проректору з наукової роботи ЛДУ БЖД.

6.2. Керівництво НДЛ ЕБ здійснює завідувач лабораторії, на якого покладено відповідальність за діяльність та результати роботи НДЛ ЕБ.

6.3. Інформація щодо фахівців, які здійснюють метрологічні роботи, наведена у формі 2 Паспорту лабораторії.

6.3. Фахівці лабораторії проходять періодичну атестацію згідно з порядком, який затверджено в ЛДУБЖД.

6.4. Кожний співробітник НДЛ ЕБ має посадову інструкцію, яка встановлює функції, обов'язки, права та відповідальність, вимоги до освіти, технічних знань та досвіду роботи.

6.5. Співробітники, що безпосередньо беруть участь у проведенні випробувань, атестовані на право проведення конкретних випробувань відповідно до порядку атестації, який встановлено в НДЛ ЕБ.

6.6. Для високоякісного та своєчасного виконання виробничих завдань лабораторія забезпечується:

6.6.1 - ЗВТ, інформація про які наведена у формі 4 Паспорту лабораторії;

6.6.2 - ВО та допоміжним обладнанням, інформація про яке наведена у формі 4 Паспорту лабораторії;

6.6.3 - необхідними витратними матеріалами.

7. Керівництво лабораторії

7.1. Вимоги: завідувач лабораторії повинен мати вищу освіту за напрямом підготовки, встановленим центральним органом виконавчої влади у сфері цивільного захисту (магістр, спеціаліст), науковий ступінь кандидата наук або стаж роботи у сфері науково-дослідної роботи не менше 10 років.

7.2. Завідувач лабораторії має **право**:

7.2.1. Виконувати на госпрозрахункових засадах випробувальні, дослідні, консультаційні та інші роботи.

7.2.2. Ініціювати укладання господарських договорів з підприємствами (об'єднаннями), організаціями та установами, незалежно від форм власності та відомчої підпорядкованості, а також з фізичними особами.

7.3. Завідувач несе **відповідальність** за:

7.3.1. Виконання вимог чинного законодавства, наказів і розпоряджень керівництва ЛДУ БЖД.

7.3.2. Відповідність лабораторії критеріям оцінювання на протязі встановленого терміну оцінювання і виконання робіт, на які поширюється галузь вимірювальних можливостей.

7.3.3. Достовірність відомостей та інформації з питань, що належать до компетенції НДЛ ЕБ ЛДУ БЖД.

7.3.4. Заборону використання прав і виконання функцій оціненої лабораторії після закінчення терміну дії, анулювання або призупинення дії свідоцтва про оцінювання.

7.3.5. Відповідає за повноту, об'єктивність і достовірність результатів вимірювань;

7.3.6. Своєчасне виконання графіків і договорів на проведення вимірювань;

7.3.7. Своєчасну передачу результатів вимірювань замовнику;

7.3.8. Використання засобів вимірювальної техніки не за призначенням, несправних, не повірених і таких, що не пройшли випробування, за збереження матеріальних цінностей НДЛ ЕБ;

7.3.9. Надання консультації по пожежно-технічних питаннях працівникам ДСНС, підприємств, установ, організацій.

7.3.10. Забезпечення заходів пожежної безпеки і техніки безпеки в службових і спеціальних приміщеннях лабораторії.

7.3.11. Збереження матеріальних цінностей в лабораторії.

7.4. У разі відсутності завідувача лабораторії (відрадження, хвороба, відпустка тощо), його обов'язки виконує науковий співробітник відповідно до посадової інструкції.

Завідувач науково-дослідної лабораторії
екологічної безпеки

Л.В. Сиса

«11» лютого 2019р.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-дослідної роботи
доктор сільськогосподарських наук, професор
полковник служби цивільного захисту

А.Д. Кузик

Проректор по роботі з персоналом
підполковник служби цивільного захисту

В.Ф. Піндер

Завідувач юридичного сектору
університету

У.П. Бобко

Начальник служби охорони праці
університету

Т.І. Марчишин

Пронумеровано, прошито та
скріплено печаткою 4
(сім) аркушів.

Сектор САЕД
М. [signature] Г.В. Чопа
02 2019 року

